

1
ՀԱՇՎԵՏՈՒ ԹՈՂԱՐԿՈՂԻ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

ՏԻՏՂՈՍԱԹԵՐԹ

- Ընթացիկ հաշվետվություն
- Եռամսյակային ֆինանսական հաշվետվություն
- Տարեկան հաշվետվություն

**« ԵՐԵՎԱՆԻ ՈՍԿԵՐՉԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆ » բաց բաժնետիրական ընկերություն,
«ԵՈԳ» ԲԲԸ**

թողարկողի ֆիրմային անվանումը (անունը, ազգանունը)
Բաց բաժնետիրական ընկերություն

կազմակերպական - իրավական ձևը
ք.Երևան 0023, Արշակունյաց, 12 հեռ. 58-66-18, ֆաքս 52-57-13

գտնվելու վայրը, հասցեն, կապի միջոցները (հեռախոս, ֆաքս, էլ-փոստ և այլն)

N10 22 .11. 2012թ.

հաշվետվության համարն ու ամսաթիվը

տեղաբաշխված արժեթղթերի դասը`	սովորական
արժեթղթերի քանակը`	10.348.896 հատ
արժեթղթերի անվանական արժեքը(արժույթը)`	1000

«Մենք` ստորագրող անձինք, հավաստիացնում ենք, որ հաշվետվությունում ներառվող տեղեկությունները ճշգրիտ և ստույգ են և չեն պարունակում բացթողուններ, որոնք կարող են խեղաթյուրել հաշվետվության ամբողջականությունը»:

ստորագրող անձինք` Ազատուհի Մակարյան	գլխ. հաշվապահ		22 .11. 2012թ..-
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)

Ստորագրությունները վավերացնում են (ստորագրությունները վավերացվում են տնօրենների խորհրդի նախագահի կամ գործադիր տնօրենի կամ նման իրավասություն ունեցող այլ անձի կողմից)

Գազիկ Կաֆյան	գլխավոր տնօրեն		22 .11. 2012թ.....-
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)

« ԵՐԵՎԱՆԻ ՈՍԿԵՐՉԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆ » ԲԲԸ

Միջանկյալ հաշվետվություն

III եռամսյակ 2012թ

Հասցե	ք.Երևան 0023, Արշակունյաց փ, 12
Հեռախոս	58-66-18, 52-53-21
Ֆաքս	52-57-13
Էլփոստ	Info@yerjewel.com
Ինտերնետ կայք	www.yerjewel.am

Բ Ո Վ Ա Ն Դ Ա Կ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

- Կառավարման մարմինների հայտարարությունը -էջ 4
- Տարեկան զեկույց 2011թ. ընթացքում Ընկերության կողմից իրականացված գործունեության վերաբերյալ --էջ 5
- Ընկերության գործունեության վերաբերյալ տեղեկություններ- էջ 8
- Տեղեկություններ Ընկերության նախատեսվող գործունեության վերաբերյալ--էջ 10
- Ընկերության ֆինանսական վերլուծություն 2011թ.- էջ 14
- Ընկերության ֆինանսական վիճակի և գործունեության արդյունքների վերաբերյալ տեղեկություններ-- էջ 15
- Ֆինանսական կայունության վերլուծություն --էջ 18
- Հաշվեկշռի իրացվելիության վերլուծությունը ---էջ 20
- Շրջանառու միջոցների շրջանառելիության վերլուծություն --էջ 21
- Տարեկան ֆինանսական հաշվետվություն

ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Մենք՝ «Երևանի Ոսկերչական գործարան» ԲԲԸ գլխավոր տնօրեն՝ Գագիկ Կաֆյանը գլխավոր հաշվապահ՝ Ազատուհի Մակարյանը սույնով հայտարարում ենք այն մասին, որ մեր լավագույն տեղեկացվածության համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունները ճշգրիտ և լիարժեք ձևով արտացոլում են Ընկերության ակտիվների և պարտավորությունների, ֆինանսական վիճակի, եկամուտների և ծախսերի իրական պատկերը, իսկ կառավարման մարմինների զեկույցը ճշգրիտ և լիարժեք ձևով արտացոլում է Ընկերության ընդհանուր վիճակը, բիզնեսի արդյունքները, զարգացումը և ներառում է այն հիմնական ռիսկերի նկարագիրը, որի հետ առնչվել կամ առնչվում է ընկերությունը:

Գլխավոր տնօրեն

Գագիկ Կաֆյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ազատուհի Մակարյան

Միջանկյալ զեկույց

2012թ. երրորդ եռամսյակի ընթացքում Ընկերության կողմից իրականացված գործունեության վերաբերյալ Ձեկուցող՝ «Երևանի Ոսկերչական գործարան» ԲԲԸ գլխավոր տնօրեն, Գագիկ Կաֆյան

Ստորև ներկայացնում եմք «ԵՐԵՎԱՆԻ ՈՍԿԵՐՉԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆ» ԲԲԸ–ի 2012թ. երկրորդ եռամսյակի ֆինանսատնտեսական գործունեության վերաբերյալ տեղեկատվություն:

2012 թվականի երրորդ եռամսյակի ընթացքում «ԵՐԵՎԱՆԻ ՈՍԿԵՐՉԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆ» ԲԲԸ արտադրանքի, ապրանքների և ծառայությունների իրացումից հասույթը կազմել է 35 827,0 հազ. դրամ, որի դիմաց իրացման ծախսերը կազմել են 11 948,0 հազ. դրամ, նախորդ տարվա 3 819,0 հազ. դրամի դիմաց, իսկ վարչակառավարչական ծախսերը կազմել են 146 548 .00 հազ. դրամ, նախորդ տարվա 82 311.00 հազ. դրամի դիմաց:

2012 թվականի երրորդ եռամսյակի ընթացքում ոսկու գների կտրուկ տատանումները և զգալի աճը կրճատել է գնորդների կողմից պատվերները, որի արդյունքում զգալի նվազել է արտադրանքի իրացումից հասույթը նախորդ տարիների համեմատ, գործառնական այլ եկամուտներից հասույթը նույնպես զգալիորեն նվազել է նախորդ տարիների համեմատ :

2012 թվականի երրորդ եռամսյակի ընթացքում ձեռնարկվել են միջոցներ անարդյունավետ ծախսերի կրճատման վերաբերյալ, մասնավորապես կրճատվել է գովազդի ծախսերը: Բնական է, ընկերության գործունեության ոլորտը ենթադրում է, որ

գովազդի ծախսերը պետք է լինեն հիմնական ծախսային հոդվածներից մեկը, սակայն ելնելով առկա ֆինանսական իրավիճակից աշխատում ենք գտնել գովազդի ավելի քիչ ծախսատար տարբերակներ, օգտագործել ինտեռնետի հնարավորությունները:

Հունքի արժեքը ոսկերչության և ադամանդագործության մեջ հիմնական ծախսային տարրն է ինքնարժեքի ձևավորման գործընթացում: Անհրաժեշտ է ձևավորել ոսկերչական արտադրությունը թանկարժեք մետաղներով ապահովելու խնդիրը:

Ընկերությունը ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն է ներկայացրել «Երևանի Ոսկերչական գործարան» ԲԲԸ –ն 2012-2013 թվականների ֆինանսատնտեսական գործունեության Գործարար Ծրագիր, որի առաջնության դրույթն ու կատարման նախապայմանն է Ընկերության սեփականաշնորհման գործընթացը:

Ներկայումս էլ գտնում ենք, որ Ընկերության համար կիրառելի են սեփականաշնորհման երեք հնարավոր տարբերակ՝

ա/. Միաձուլել «Երևանի Ոսկերչական գործարան» ԲԲԸ և Երևանի Ոսկերչական գործարան-1 «Գնոմոն» ԲԲԸ, կիրառելով ուղղակի վաճառքի եղանակը նախապես հայտնի գնորդի՝ Երևանի Ոսկերչական գործարան-1 «Գնոմոն» ԲԲԸ-ը:

բ/. «Երևանի Ոսկերչական գործարան» ԲԲԸ-ը կոնցեսիա կամ հավատարմագրային կառավարման հանձնել Երևանի Ոսկերչական գործարան-1 «Գնոմոն» ԲԲԸ-ը:

գ/. Արժեթղթերի մի մասը, մինչև 30 % տրամադրել ուղղակի վաճառքի եղանակով նախապես հայտնի գնորդի՝ Երևանի Ոսկերչական գործարան-1 «Գնոմոն» ԲԲԸ-ը:

Մնացած արժեթղթերը հանել ազատ վաճառքի

Ընկերության հիմնական նպատակն է՝

2013 թվականին և հաջորդ տարիների ընթացքում նշված հզորությունների առավելագույն օգտագործմամբ նվազեցնել արտադրական ծախսերը, կրճատել աշխատատարությունը, փոփոխել արտադրական կառուցվածքը, որոնց շնորհիվ իջեցնել արտադրանքի ինքնարժեքը՝ ապահովելով բարձր շահութաբերություն:

Ընկերության գործունեության վերաբերյալ տեղեկություններ

Ընկերության գործունեության հիմնական տեսակներն են՝ պերճանքի առարկաների, ոսկերչական իրերի և թանկարժեք զարդեղենի, ժամացույցների, թանկարժեք և կիսաթանկարժեք քարերի, կիսաֆաբրիկատների արտադրություն և վաճառք, նոր տեխնոլոգիաների մշակում, մասնագետների ուսուցման, վերապատրաստման, ցուցահանդեսների և տոնավաճառների կազմակերպում:

Ընկերության կանոնադրական կապիտալը կազմում է 10 348 896 000 դրամ, որը կազմում է 10 348 896 հատ սովորական անվանական բաժնետոմս, մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը կազմում է 1000 դրամ: Բոլոր 10 348 896 բաժնետոմսերը տեղաբաշխված են բաժնետերերի միջև և լրիվ վճարված են նրանց կողմից, ընդ որում 8 279 117 սովորական անվանական բաժնետոմսեր (80 տոկոսը) համարվում են պետական սեփականություն (տնօրինվում են ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարության կողմից), իսկ 2 069 779 սովորական անվանական բաժնետոմսեր (20 տոկոսը) սեփականության իրավունքով պատկանում են մասնակի անհատույց սեփականաշնորհման մասնակիցներին:

Ընկերության կառավարման բարձրագույն մարմինը բաժնետերերի ընդհանուր ժողովն է, ընդհանուր ղեկավարումն իրականացնում է տնօրենների խորհուրդը, իսկ գործունեության ղեկավարումն իրականացնում է գլխավոր տնօրենը:

Ընկերության արտադրության ուղղություններն են՝

- ոսկերչական իրերի պատրաստում և վաճառք;
- ոսկյա ժամացույցների(նաև թանկարժեք քարերով) պատրաստում և վաճառք;
- թանկարժեք և գունավոր մետաղներից մեդալների, հուշամեդալների պատրաստման պատվերների կատարում;

- ոսկերչական արտադրության սարքավորումների, հանդերձանքի, գործիքների պատրաստում և վաճառք;

- ծառայությունների մատուցում ;

Ընկերությունը բյուջեյի, սոցապի նկատմամբ պարտավորությունները կատարում է ժամանակին:

Ընկերության կառավարման մարմինների վերաբերյալ տեղեկություններ

Ընկերության կանոնադրությամբ սահմանված Ընկերության կառավարման մարմիններն են Ընկերության մասնակիցների ընդհանուր ժողովը և Ընկերության գործադիր մարմինը՝ գլխավոր տնօրենը: Ընկերության կառավարմանը մասնակցող անձինք են՝ Գագիկ Կաֆյանը (գլխավոր տնօրեն), Ազատուհի Մակարյանը (գլխավոր հաշվապահ):

Ընկերության հետագա հնարավոր զարգացման նկարագիրը

Ընկերության գործնեության հիմնական ուղղություններն են.՝

1. ոսկերչական իրերի նոր նմուշների մշակում, դրանց մոդելների և նմուշների պատրաստում;

2. ժամացույցների իրանների դիզայնի և համապատասխան կոնստրուկցիաների մշակում;

- ոսկերչական արտադրության սարքավորումների, գործիքների մշակում և արտադրությունում ներդնում;

- ոսկերչական իրերի պատրաստմանն անհրաժեշտ հանդերձանքի, հարմարանքների նախագծում և ներդնում;

- շքանշանների, մեդալների, հուշանեղալների արտադրության նախապատրաստում;

- նոր տեխնոլոգիաների մշակում և ներդնում;

- մարքեթինգային հետազոտության և պատվերների փաթեթի ապահովում:

Տեղեկություններ Ընկերության նախատեսվող գործնության վերաբերյալ

2012-2013 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ.

- 65 նոր ոսկերչական իրերի արտադրության համար անհրաժեշտ հանդերձանքի մշակում և պատրաստում,
- 5 նոր ժամացույցների արտադրության համար անհրաժեշտ հանդերձանքի մշակում և պատրաստում,
- էլեկտրոնեռզդիոն հարգադրոշմների արտադրության իրականացումն աշխատանքներն են հանդիսանում՝
- արտադրության դիվենսիֆիկացիա, մասնավորապես ոչ թանկարժեք մետաղներից աքսեսուարների արտադրություն

Ընկերության արտադրանքի սպառման հիմնական շուկաներն են հանդիսանում

- Ռուսաստանի Դաշնություն
- Ղազախստան
- Մոլդովա
- Գերմանիա
- Թուրքմենիա
- ԱՄՆ

Նշված շուկաներում զբաղեցրած դիրքերը ամրապնդելու և հետագա զարգացման համար անհրաժեշտ է ապահովել շուկայում բարձր պահանջարկ ունեցող տեսականու արտադրությունը: Տվյալ պահին թվարկված բոլոր շուկաներում բարձր պահանջարկ ունեն թեթև քաշ ունեցող ոսկերչական իրերը, ինչպես նաև սպիտակ ոսկյա իրերը թանկարժեք քարերով՝ հատկապես շատ քանակությամբ: Դիրքերը ամրապնդելու գրավական է համարվում պատվերների կատարման ժամանակահատվածի շարունակական նվազեցումը:

Ռեսուրսները արտաքին շուկաներում ստեղծված իրավիճակն ու վերլուծելով տարբեր տոնավաճառներում մասնակցության արդյունքները, կարելի է արձանագրել, որ այժմ Ընկերության համար ռազմավարական մշանակություն է ձեռք բերում նախկին ԽՍՀՄ տարածքում դիրքերի ամրապնդումը և վաճառքի ավելացումը: Ի շնորհիվ շուկայում պահպանվող դիրքերի և Ընկերության առևտրային մշանի (բրենդի) հայտնի լինելուն, անհրաժեշտ է մաքսիմալ կերպով օգտագործել իրավիճակը՝ զուգահեռաբար տանելով

աշխատանքներ այլ շուկաների հայթայթման և պահպանման գործում: Առանձին կետով հարկ է նշել, որ տվյալ մրցակցային պայմաններում հատուկ նշանակություն է ձեռք բերում ժամկետների և որակի պահպանումը:

Ընկերության արտադրանքի արտահանման հիմնական միջոցներն են.

1/ Ավիաուղիները

2/ Սուրհանդակային ծառայությունները

3/ Բեռնափոխադրող կազմակերպությունները:

Ընկերության արտադրանքը նախատեսված է միջին և բարձր խավի սպառողների համար: Այս արտադրանքը չունի տարիքային և սեռական սահմանափակում: Չնայած այն հանգամանքին, որ այն չի ներկայացնում կենսական անհրաժեշտություն, այն հանդիսանում է գեղեցկության և շքեղության խորհրդանիշ ինչպես կանանց, այնպես էլ տղամարդկանց համար: Ելնելով շարունակաբար բարդացող մրցակցային պայմաններից, անհրաժեշտ է դառնում ընդլայնել սպառողների ծավալը՝ ներգրավելով նաև բնակչության այն մասը, որն ունի կայուն, սակայն միջինից ցածր եկամուտ: Դրա հիմնական միջոց է հանդիսանում թեթև քաշով և հետևաբար հարաբերական ցածր գներով, իրերի արտադրությունը:

Ընկերությունն այսօր հանդիսանում է մեդալների և հուշամեդալների միակ արտադրողը ներքին շուկայում: Տվյալ ոլորտը կարող է նաև շահավետ լինել Ընկերության համար արտաքին շուկայում որակական և գնային ճիշտ քաղաքականության մշակման դեպքում:

Ընկերության գործունեության վրա հնարավոր է բացասական ազդեցություն ունենալ.

- Ընկերության կողմից տեսականու նորացման և թարմացման ուշացումը
- Գների կտրուկ աճի դեպքում
- Համաշխարհային շուկայում ոսկու գների կայունության դեպքում ազգային տարադրամի շարունակական արժևորումը
- Գնային սխալ քաղաքականության իրականացում
- Ժամկետների խախտում
- Գովազդի բացակայություն

Հարկային օրենսդրության կտրուկ փոփոխություններ

Մարքեթինգային ուսումնասիրությունների բացակայությունը

Ամենակարևորը - դա ավանդական շուկաների պահպանումն է և նոր շուկաների հայթհայթումն է: Սրա հետ կապված կուզենայի նշել, որ արտադրողները առևտրային ցանցին ոսկերչական իրերը որպես կանոն տրամադրում են վճարման տարեկետման իրավունքով, սա առավել ակտուալ է ներկայիս ֆինանսատնտեսական իրավիճակում:

Արտադրողներին էլ որպես կանոն տրամադրվում է կոնսիգնացոն եղանակով և շուկայկան գնից ցածր գնով: Այստեղ մեծ է բանկերի դերը, հաշվի առնելով հեյջինգի (ապահովագրման) մեխանիզմի կիրառումը: Պետք է ձգտենք ներդնել այս մեխանիզմը, ներգրավել մեր բանկերին, իհարկե ՀՀ ԿԲ համակարգող դերակատարությամբ:

Այս աշխատածևի կիրառման համար անհրաժեշտ պայման է տեղական ոսկիարդյունահանող ձեռնարկությունների զարգացումը:

Գագիկ Կաֆյան

Գլխավոր տնօրեն

Ընկերության ֆինանսական վերլուծություն

III եռամսյակ 2012թ.

Նկատի ունենալով 2012 թվականի երրորդ եռամսյակի «Երևանի Ոսկերչական գործարան» ԲԲԸ տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունը, ներկայացնում են ընկերության 2012 թվականի երրորդ եռամսյակի ֆինանսատնտեսական գործունեության վերաբերյալ որոշ տվյալներ.

Ընկերության ընդհանուր ակտիվները հաշվետու եռամսյակի վերջի դրությամբ կազմել է 4 567 747,0 հազ.դրամ, այդ թվում ոչ ընթացիկ ակտիվները 1895198,0 հազ.դրամ, ընթացիկ ակտիվները՝ 2672549,0 հազ.դրամ, որոնք կազմում են ընդհանուր ակտիվների համապատասխանաբար 41.49% և 58.51%-ը:

2012 թվականի 9 ամիսների ֆինանսատնտեսական գործունեության արդյունքում հաշվեու ժամանակաշրջանի վնասը կազմել 105 837.00 հազ.դրամ:

Հաշվապահական հաշվառման կազմակերպման համար պատասխանատու է գլխավոր տնօրենը:

Ընկերությունում հաշվապահական հաշվառումն իրականացվում է 1C- Ձեռնարկություն հաշվապահական ծրագրով:

Ա. Մակարյան

Ֆինանսական կայունության վերլուծություն

1. Ֆինանսական անկախության գործակիցը ցույց է տալիս, թե ընկերության ընդհանուր միջոցների որ մասն է ձևավորվել սեփական կապիտալի հաշվին: Այլ կերպ, այն սեփական կապիտալի տեսակարար կշիռն է կազմակերպության ընդհանուր կապիտալում:

$$Q_1 = \frac{\text{Սեփական կապիտալ}}{\text{Հաշվեկշռի հանրագումար}} = \frac{4032244}{4567747} = 0,88$$

Այս ցուցանիշի ցանկալի փոքրագույն մակարդակը կազմում է 0.5:

2. Պարտավորությունների և սեփական կապիտալի հարաբերակցության գործակիցը իր իմաստով մոտ է նախորդ գործակցին և ցույց է տալիս, թե սեփական կապիտալի միավորի հաշվով որքան պարտավորություններ ունի կազմակերպությունը:

$$Q_2 = \frac{\text{Պարտավորություններ}}{\text{Սեփական կապիտալ}} = \frac{535503}{4032244} = 0,13$$

Այս ցուցանիշի ցանկալի փոքրագույն մակարդակը կազմում է 1:

3. Ինքնավարության գործակիցը ցույց է տալիս, թե կազմակերպության միջոցների, որ մասն է ձևավորվել երկարաժամկետ ներգրավված աղբյուրների հաշվին:

$$Q_3 = \frac{\text{Սեփական կապիտալ} + \text{երկարաժամկետ պարտավորություններ}}{\text{Հաշվեկշռի հանրագումար}} = \frac{4294552}{4567747} = 0.94$$

Այս գործակիցը ավելի մեղմ է, քան ֆինանսական անկախության գործակիցը, դրա իջեցումը դիտվում է որպես բացասական երևույթ, քանի որ իր միջոցների ֆինանսավորման համար արդեն սկսել է ներգրավել միջոցներ կարճաժամկետ հիմունքներով:

4. **Գործող կապիտալ:** Այն ցույց է տալիս, թե ընթացիկ ակտիվների, որ մասն է ապահովված սեփական կապիտալով և երկարաժամկետ պարտավորություններով

կան երկարաժամկետ հիմունքներով ներգրավված միջոցների որ մասն է ուղղված ընթացիկ ակտիվների ֆինանսավորմանը:

$$Q4 = \text{Ընթացիկ ակտիվներ-Կարճ պարտավորություններ} = 2672549 - 273195 = 2399354$$

5. Ընթացիկ ակտիվների` գործող կապիտալով ապահովվածության գործակից:

Այն ցույց է տալիս, թե ընկերության ընթացիկ ակտիվների, որ մասն է ձևավորվել սեփական կապիտալի և երկարաժամկետ պարտավորությունների հաշվին:

$$Q5 = \frac{\text{Գործող կապիտալ}}{\text{Ընթացիկ ակտիվներ}} = \frac{2399354}{2672549} = 0,90$$

Այս ցուցանիշի նորմատիվային փոքրագույն արժեքը կազմում է 0,1:

6. Պաշարների գործող կապիտալով ապահովվածության գործակից: Այն ցույց է տալիս ընկերության ապրանքանյութական պաշարների, որ մասն է ձևավորվել սեփական կապիտալի և երկարաժամկետ պարտավորությունների հաշվին:

$$Q6 = \frac{\text{Գործող կապիտալ}}{\text{Պաշարներ}} = \frac{2399354}{832671} = 2.88$$

7. Սեփական կապիտալի մանրայնության գործակից: Այն ցույց է տալիս, թե ընկերության սեփական կապիտալի հաշվին ձևավորված միջոցների, որ մասն է գտնվում շարժունակ (մոբիլ) վիճակում:

$$Q7 = \frac{\text{Գործող կապիտալ}}{\text{Սեփական կապիտալ}} = \frac{2481972}{4032244} = 0,60$$

Չաշվեկշռի իրացվելիության վերլուծությունը

Իրացվելիությունը բնութագրող ցուցանիշներն են.

1. **Ընթացիկ իրացվելիության գործակից:** Այն ցույց է տալիս ընկերության կարճաժամկետ պարտավորությունների ընթացիկ ակտիվներով ապահովվածության աստիճանը և որոշվում է ընթացիկ ակտիվների և կարճաժամկետ պարտավորությունների հարաբերությամբ:

$$Q8 = \frac{\text{Ընթացիկ ակտիվներ}}{\text{Կարճաժամկետ պարտավորություններ}} = \frac{2672549}{273195} = 9.78$$

Այս ցուցանիշի սահմանային նվազագույն արժեքը 2 է:

2. **Արագ իրացվելիության գործակից:** Այն ցույց է տալիս կարճաժամկետ պարտավորությունների առավել իրացվելի ակտիվներով ապահովվածության աստիճանը և որոշվում է առավել իրացվելի ակտիվների (դրամական միջոցներ, կարճաժամկետ ֆինանսական ներդրումներ, դեբիտորական պարտք) և կարճաժամկետ պարտավորությունների հարաբերությամբ:

$$Q9 = \frac{\text{Արագ իրացվելի ընթացիք ակտիվներ}}{\text{Կարճաժամկետ պարտավորություններ}} = \frac{1795162}{273195} = 6.57$$

Այս ցուցանիշի սահմանային նվազագույն արժեքը 1 է:

ՇՐՋԱՆԱՌՈՒ ՄԻՉՈՑՆԵՐԻ ՇՐՋԱՆԱՌԵԼԻՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ

1. Ակտիվների շրջանառելության գործակից: Այս ցուցանիշը բնութագրում է համախառն ակտիվների շրջանառության արագությունը:

$$Q_{10} = \frac{\text{Արտադրանքի իրացումից հասույթ}}{\text{Ակտիվների միջին մեծություն}} = \frac{35827}{4658027} = 0.01$$

2. Ընթացիկ ակտիվների շրջանառելության գործակից: Այս ցուցանիշը բնութագրում է ընթացիկ ակտիվների շրջանառության արագությունը:

$$Q_{11} = \frac{\text{Արտադրանքի իրացումից հասույթ}}{\text{Ընթացիկ ակտիվների միջին մեծություն}} = \frac{35827}{2732790} = 0.01$$

3. Պատրաստի արտադրանքի շրջանառելության գործակից: Այս ցուցանիշը բնութագրում է պատրաստի արտադրանքի շրջանառության արագությունը:

$$Q_{12} = \frac{\text{Իրացված արտադրանքի արտադրական արժեք}}{\text{Պատրաստի արտադրանքի միջին մեծություն}} = \frac{42646}{517817} = 0.08$$

«ԵՐԵՎԱՆԻ ՈՍԿԵՐՉԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆ»
ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

2012 ԹՎԱԿԱՆԻ ՍԵՊՏԵՄԲԵՐԻ 30-Ի ԴՐՈՒԹՅԱՄԲ
ԵՎ ԱՅԴ ԱՄՍԱԹՎԻՆ ԱՎԱՐՏՎԱԾ ԿԻՍԱՄՅԱԿԻ

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ԵՐԵՎԱՆ 2012

*«Երևանի ոսկերչական գործարան» բաց բաժնետիրական ընկերություն
Հաշվետվություն ֆինանսական վիճակի մասին
2012թ սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ
հազար դրամ*

	Ծան.	30.09.2012թ.	31.12.2011թ.
<u>ԱԿՏԻՎՆԵՐ</u>			
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	4	1,810,702	1,873,249
Անավարտ ոչ ընթացիկ նյութական ակտիվներ	5	14,004	14,004
Նվազագույն շահութահարկ		69,908	67,439
Բաժնեմասնակցության մեթոդով ներդրումներ	6	584	584
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ		1,895,198	1,955,276
Ընթացիկ ակտիվներ			
Պաշարներ	8	832,671	860,355
Տրված կանխավճարներ	9	343	13,506
Դեբիտորական պարտքեր վաճառքների գծով	10	1,787,759	1,798,318
Դրամական միջոցներ	11	7,403	46,994
Ընթացիկ ակտիվներ հարկերի և այլ վճ. գծով		28,156	32,831
Այլ ակտիվներ	12	16,217	41,028
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ		2,672,549	2,793,032
Ընդամենը ակտիվներ		4,567,747	4,748,308
<u>Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ</u>			
Սեփական կապիտալ			
Կանոնադրական կապիտալ	13	10,348,896	10,348,896
Կուտակված շահույթ	14	(6,316,652)	(6,211,947)
Ընդամենը սեփական կապիտալ		4,032,244	4,136,949
Ոչ Ընթացիկ պարտավորություններ			
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ		144,051	144,051
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	7	118,257	223,419
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		262,308	367,470
Ընթացիկ պարտավորություններ			
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	15	257,491	237,084
Ստացված ընթացիկ կանխավճարներ		0	0
Հարկերի և այլ պարտադիր վճարների գծով պարտավ.	16	1,715	1,758
Կրեդիտորական պարտքեր աշխատ. և աշխ. Այլ վճ.		6,595	5,047
Ընթացիկ պահուստներ		7,394	0
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ		273,195	243,889
Ընդամենը սեփական կապիտալ և արտասովորություններ		4,567,747	4,748,308

Գլխավոր տնօրեն՝
Գագիկ Կաֆյան
22 Նոյեմբերի 2012թ

Գլխավոր հաշվապահ՝
Ազատուհի Մակարյան

*«Երևանի ոսկերչական գործարան» բաց բաժնետիրական ընկերություն
Հաշվետվություն համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին*

2012թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ

հազար դրամ

	Ծանոթ.	2012թ.-ի	
		9 ամիսներ	2011թ.-ի 9 ամիսներ
Հասույթ	17	35,827	31,704
Վաճառքի ինքնարժեք	19	(42,646)	(20,729)
Համախառն շահույթ		(6,819)	10,975
Այլ եկամուտներ	18	38,768	64,766
Իրացման ծախսեր	20	(11,948)	(6,001)
Վարչական ծախսեր	21	(146,548)	(82,311)
Այլ գործառնական ծախսեր	22	(81,951)	(105,339)
Գործառնական գործունեությունից շահույթ (վնաս)		(208,498)	(117,910)
Ֆինանսական ծախս		-	-
Ֆինանսական եկամուտ		-	-
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններից գուտ օգուտ (կորուստ)	23	603	198
Այլ ոչ գործառնական գործունեությունից շահույթ	24	(405)	(738)
Շահույթ մինչև հարկումը		(208,300)	(118,450)
Շահութահարկի գծով եկամուտ (ծախս)	25	102,463	-
ՏԱՐՎԱ ՇԱՀՈՒՅԹ		(105,837)	(118,450)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք		-	-
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՀԱՄԱՊԱՐՓԱԿ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ		(105,837)	(118,450)

Գլխավոր տնօրեն՝

Գագիկ Կաֆյան
22 Նոյեմբերի 2012թ

Գլխավոր հաշվապահ՝

Ազատուհի Մակարյան

*«Երևանի ոսկերչական գործարան» բաց բաժնետիրական ընկերություն
Հաշվետվություն սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին*

2012թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ

	Կանոնադրական կապիտալ	Զբաղիված շահույթ	Պահուստային կապիտալ	Ընդամենը Սեփական կապիտալ
Մնացորդը առ 01 հունվարի 2011թ	10,348,896	(6,953,264)	-	3,395,632
Ճշգրտում	-	956,402	-	956,402
Մնացորդը առ 01 հունվարի 2011թ	10,348,896	(5,996,862)	-	4,352,034
Հաշվետու 9ամիսների համապարփակ եկամուտներ	-	(118,450)	-	(118,450)
Շահաբաժինների բաշխում	-	-	-	-
Մնացորդը 30 սեպտեմբեր 2011թ դրությամբ	10,348,896	(6,115,312)	-	4,233,584
Մնացորդը առ 01 հունվարի 2012թ	10,348,896	(6,211,947)	-	4,136,949
Ճշգրտում	-	1,132	-	1,132
Մնացորդը առ 01 հունվարի 2012թ	10,348,896	(6,210,815)	-	4,138,080
Հաշվետու կիսամյակի համապարփակ եկամուտներ	-	(105,837)	-	(105,837)
Շահաբաժինների բաշխում	-	-	-	-
Մնացորդը 30 հունիս 2012թ դրությամբ	10,348,896	(6,316,652)	-	4,032,244

Գլխավոր տնօրեն՝

Գլխավոր հաշվապահ՝

Գագիկ Կաֆյան

Ազատուհի Մակարյան

20 Նոյեմբերի 2012թ.

*«Երևանի ոսկերչական գործարան» բաց բաժնետիրական ընկերություն
Հաշվետվություն դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ*

2012թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ

հազ. դրամ

Գործառնական գործունեությունից հոսքեր	2012թ.-ի 9 ամիսներ	2011թ.-ի 9 ամիսներ
Գործառնական գործունեության մատուցումից մուտքեր	86,439	77,976
Այլ մուտքեր	3,240	53,728
Վճարումներ մատակարարներին ապրանք և ծառայությունների համար	(34,902)	(14,298)
Վճարումներ աշխատակիցներին և նրանց անունից	(61,898)	(63,428)
Շահութահարկի և այլ հարկերի վճարում	(8,155)	(1,243)
Սոցիալական վճարների գծով	(13,632)	(10,460)
Այլ ելքեր	(6,875)	(13,833)
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից զուտ հոսքեր	(35,783)	28,442
Ներդրումային գործունեությունից հոսքեր		
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վաճառքներից	-	6
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռք բերումից	(3,522)	-
Ընդամենը ներդրումային գործունեությունից զուտ հոսքեր	(3,522)	6
Ֆինանսական գործունեությունից հոսքեր		
Ստացված վարկերից և փոխառություններից մուտքեր	-	-
Վարկերի և փոխառությունների մարումից ելքեր	-	-
Ֆինանսական այլ գործունեությունից ելքեր	(315)	(740)
Ընդամենը ֆինանսական գործունեությունից զուտ հոսքեր	(315)	(740)
Ընդամենը զուտ հոսքեր	(39,620)	27,708
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններ	29	10
Դրամական միջոցների մնացորդը առ 01 հունվար	46,994	8,028
Դրամական միջոցների մնացորդը առ 01 հոկտեմբեր	7,403	35,746

Գլխավոր տնօրեն՝

Գլխավոր հաշվապահ՝

Գագիկ Կաֆյան

Ազատուհի Մակարյան

20 Նոյեմբերի 2012թ.

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

1. Ընդհանուր տեղեկություններ

<<Երևանի ոսկերչական գործարան>> բաց բաժնետիրական ընկերությունը (այսուհետ՝ Ընկերություն) ստեղծվել է 2000թ. Ապրիլի 10-ին ՀՀ կառավարության 2000թ. Դեկտեմբերի 31-ի թիվ 907 որոշման, ՀՀ Արդյունաբերության և առևտրի նախարարության 2001թ. Հունվարի 1-ի թիվ 9 հրամանի և <<Երևանի ոսկերչական գործարան>> ՓԲԸ բաժնետիրական ժողովի 2001թ. ապրիլի 2-ի որոշման համաձայն՝ <<Երևանի ոսկերչական գործարան>> ՓԲԸ վերակազմակերպման արդյունքում և հանդիսանում է նրա իրավահաջորդը, վկայական՝ 01Ա.013836, Գրանցման համարը՝ 286.130.04190, 11.04.2001թ.:

Ընկերությունը բորսայում ցուցակվել է 2001թ. «C» ցուցակում: Ընկերության բորսային անվանումն է EJWG: Տեղական գրանցման համարն է ASE/ARS0024, իսկ միջազգային գրանցման համարն է (ISIN)՝ AMESHGS10ER9:

- Ընկերությունն ունի 10,348,896 հատ սովորական բաժնետոմս, 1,000 դրամ անվանական արժեքով: Բաժնետոմսերի ընդհանուր քանակի 80%-ը՝ 8,279,117 բաժնետոմս, համարվում են պետական սեփականություն և տնօրինվում են Արդյունաբերության և առևտրի նախարարության կողմից, իսկ 2,069,779 սովորական բաժնետոմսեր (ընկերության կողմից տեփղաբաշխված բոլոր բաժնետոմսերի 20 տոկոսը) սեփականության իրավունքով պատկանում են մասնակի անհատույց սեփականաշնորհման մասնակիցներին:

Ընկերության գործունեության հիմնական տեսակներն են՝

- պերճանքի առարկաների, ոսկերչական իրերի և թանկարժեք զարդեղենի, ժամացույցների, թանկարժեք և կիսաթանկարժեք քարերի արտադրություն և վաճառք,
- թանկարժեք մետաղների և քարերի առք ու վաճառք,
- օրենքով սահմանված , ադամանդների հավաստագրում,
- ոսկերչական արտադրության համար անհրաժեշտ նյութերի գործիքների, հանդերձանքի, սարքավորումների արտադրություն և վաճառք,
- տեխնոլոգիական հետազոտությունների և գիտատեխնիկական մշակումների կազմակերպում,
- թանկարժեք մետաղների գտում,
- և այլ օրենքով չարգելված գործառնություններ:

Ընկերության իրավաբանական հասցեն է՝ 375023, ք.Երևան, Արշակունյաց պող. Թիվ-12:

Հարկ վճարողի հաշվառման համարը՝ 02505373:

Աշխատակիցների ցուցակային թվաքանակը տարեվերջին՝ 71 (2012թ. Հունիսի 30):

2. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և պատրաստման հիմունքները

2.1 Համապատասխանությունը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներին («ՖՀՄՍ») համապատասխան՝ ՀՀ կառավարության 11 մարտի 2010 թվականի «Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտները և միջազգային ստանդարտների ուղեցույցները հրապարակելու մասին» № 235-Ն որոշմամբ հրապարակված պաշտոնական հայերեն տարբերակով:

Պաշտոնական հայերեն թարգմանության հրապարակումից մինչ օրս ՖՀՄՍ-ներում կատարվել են բազմաթիվ փոփոխություններ, որոնք սակայն հայերեն չեն հրապարակվել: Ընկերության գնահատմամբ դրանց կիրառումը կամ չկիրառումը սույն հաշվետվություններում ճանաչված կամ բացահայտված գումարների վրա ազդեցություն չի թողնում:

2.2 ՖՀՄՍ-ներին անցման կիրառման ազդեցությունը

Սույն հաշվետվությունները համարվում են Ընկերության ՖՀՄՍ-ներին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվություններ: Ընկերության համար ՖՀՄՍ-ներին անցման ամսաթիվ է համարվում 2010թ. հունվարի 1-ը: Նախկին համընդհանուր ընդունված հաշվապահական սկզբունքներից (ՀՀՀՄ) ՖՀՄՍ-ներին անցման ազդեցությունը անցման ամսաթվի դրությամբ Ընկերության Ֆինանսական վիճակի մասին և համապարփակ ֆինանսական արդյունքի վրա ազդեցությունները ըստ տարիների ներկայացված է ստորև:

2010 թվականին հիմնական միջոցների ՖՀՄՍ-ին անցման ազդեցությունը կազմում է 1,270,480 հազար դրամ, իսկ հետաձգված հարկային պարտավորությունը կազմել է.

<i>01.01.2010՝</i>	<i>254,096 հազար դրամ;</i>
<i>31.12.2010՝</i>	<i>239,100 հազար դրամ;</i>
<i>31.12.2011՝</i>	<i>223,419 հազար դրամ;</i>
<i>30.09.2012՝</i>	<i>209,176 հազար դրամ;</i>

ՖՀՄՍ-ներին անցման ազդեցությունը համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության վրա կազմել է.

<i>2010՝</i>	<i>74,978 հազար դրամ;</i>
<i>2011՝</i>	<i>78,406 հազար դրամ;</i>
<i>2012- 9 ամիսներ՝</i>	<i>62,724 հազար դրամ;</i>

2.3 Չափման հիմունքները

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստված են չափման սկզբնական արժեքի հիմունքով:

2.4 Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթը

Հայաստանի Հանրապետության արժույթը ՀՀ դրամն է, որը Ընկերության ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթն է: Ֆինանսական տեղեկատվությունում թվերը ներառվում են հազար դրամներով՝ առանց ստորակետից հետո տասնորդական նիշի:

2.5 Ստորագրումը

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ստորագրվել են 22 **Նոյեմբերի 2012թ.**-ին տնօրեն Գ.Կաֆյանի և գլխավոր հաշվապահի Ա.Մակարյանի կողմից:

2.6 Գնահատումների և դատողությունների օգտագործումը

ՖՀՄՍ-ներին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման համար անհրաժեշտ է, որ ղեկավարությունը կատարի դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացվող ակտիվների, պարտավորությունների, եկամուտների և ծախսերի գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են այդ գնահատումներից տարբեր լինել:

Գնահատումներն ու դրանց հիմքում ընկած ենթադրությունները շարունակական հիմունքով վերանայվում են: Հաշվապահական գնահատումների վերանայումների արդյունքները ճանաչվում են վերանայման ժամանակաշրջանում և հետագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա ազդում են:

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ էական տեղեկատվություն

3.1. Հիմնական միջոցներ

(a) *Ճանաչումը և չափումը*

Հիմնական միջոցները չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները:

Սկզբնական արժեքը ներառում է ակտիվի ձեռքբերման և նպատակային նշանակության համար պատրաստի վիճակի բերելուն ուղղակիորեն վերագրելի ծախսումները: Սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների սկզբնական արժեքը ներառում է նյութերի արժեքը, ուղղակի աշխատուժի գծով ծախսերը, ակտիվն իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ցանկացած այլ ծախսումները, ակտիվի ապատեղակայման և քանդման ծախսերը, ինչպես նաև տեղանքի վերականգնման ծախսերը: Որակավորված ակտիվների ձեռք բերմանը կամ կառուցմանը վերաբերող փոխառության ծախսերը կապիտալացվում են որպես որակավորված ակտիվի սկզբնական արժեքի մաս:

Երբ որևէ հիմնական միջոցի մասերն ունեն տարբեր օգտակար ծառայություններ, դրանք հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ (խոշոր բաղադրիչներ):

Հիմնական միջոցի միավորի օտարումից օգուտը կամ վնասը որոշվում է որպես օտարումից մուտքերի և օտարված հիմնական միջոցի հաշվեկշռային արժեքի միջև տարբերություն, որը գուտ հիմունքով ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ ոչ գործառնական շահույթի կամ վնասի կազմում:

(b) *Հետագա ծախսումներ*

Հիմնական միջոցի առանձին մասերի փոխարինման ծախսումները ճանաչվում են այդ հիմնական միջոցի հաշվեկշռային արժեքում, եթե հավանական է, որ այդ մասի մեջ մարմնավորված ապագա տնտեսական օգուտները կհոսեն Ընկերություն և դրա արժեքը կարող է արժանահավաստորեն չափվել: Փոխարինված մասի (բաղադրիչի) հաշվեկշռային արժեքը ապաճանաչվում է: Հիմնական միջոցների առօրյա սպասարկման ծախսումները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում դրանց կատարման ժամանակ:

(c) *Մաշվածություն*

Մաշվածությունը հաշվարկվում է մաշվող գումարի նկատմամբ, որն իրենից ներկայացնում է ակտիվի սկզբնական արժեքը կամ դրան փոխարինող գումարը՝ հանած մնացորդային արժեքը:

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում գծային մեթոդով՝ հիմնական միջոցների յուրաքանչյուր մասի համար գնահատված օգտակար ծառայությունների ընթացքում, քանի որ դա առավելագույնս է արտացոլում ակտիվներում մարմնավորված ապագա տնտեսական օգուտների սպառման ակնկալվող եղանակը:

Ընթացիկ և համադրելի ժամանակաշրջանների համար գնահատված օգտակար ծառայությունները ներկայացված են ստորև.

Շենքեր	10-20 տարի
Մեքենաներ և սարքավորումներ	3-5 տարի
Այլ...	3-5 տարի
Տրանսպորտային միջոցներ	3-10 տարի
Համակարգչային տեխնիկա	1-3 տարի
Տնտեսական և գրասենյակային գույք	3-6 տարի:

3.2. Ոչ նյութական ակտիվներ

Սկզբնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կուտակված կորուստը: Անորոշ օգտակար ծառայությամբ ոչ նյութական ակտիվները չեն ամորտիզացվում:

Ընթացիկ և համադրելի ժամանակաշրջանների համար գնահատված օգտակար ծառայությունները ներկայացված են ստորև.

Համակարգչային հաշվապահական ծրագիր	5 տարի
Այլ ծրագիր	3-5 տարի
լիցենզիաներ	4 տարի

3.3. Պաշարներ

Պաշարներ. այն ակտիվներն են, որոնք՝

ա) պահվում են սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի համար.

բ) արտադրության ընթացքում են նման վաճառքի համար.

գ) հումքի կամ նյութերի ձևով են՝ արտադրանքի թողարկման կամ ծառայություններ մատուցման ընթացքում օգտագործելու համար:

Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով: Պաշարների ինքնարժեքը ներառում է ձեռքբերման ծախսումները, մշակման ծախսումները և պաշարները ներկա գտնվելու վայր և վիճակի բերելու հետ կապված բոլոր այլ ծախսումները:

Կազմակերպության գործունեության արդյունքը՝ ոսկերչական արտադրանքը հաշվառվում է որպես պաշար՝ արտադրանք:

Պաշարների ձեռքբերման ծախսումները ներառում են ձեռքբերման գինը, ներկրման տուրքերը, չփոխհատուցվող հարկերը, ինչպես նաև տրանսպորտային, բեռնման-բեռնաթափման և այլ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն կապված են ապրանքների, նյութերի և ծառայությունների ձեռքբերման հետ:

Ձեռքբերման ծախսումները որոշելիս առևտրային գեղչերը, գների իջեցումները և նմանատիպ այլ ճշգրտումները հանվում են:

Մշակման ծախսումները ներառում են արտադրանքի մշակման հետ ուղղակիորեն կապված ծախսումները, ինչպիսիք են աշխատուժի գծով ուղղակի ծախսումները: Այն ներառում է նաև պատրաստի արտադրանքի վրա պարբերաբար բաշխվող հաստատուն և փոփոխուն արտադրական վերադիր ծախսումները, որոնք կատարվում են նյութերը պատրաստի արտադրանք դարձնելու (մշակելու) ընթացքում: Հաստատուն արտադրական վերադիր ծախսումները արտադրության այնպիսի անուղղակի ծախսումներն են, որոնք համեմատաբար կայուն են՝ անկախ արտադրության ծավալից, օրինակ՝ արտադրական շենքերի և սարքավորումների մաշվածությունը, դրանց շահագործման և պահպանման ծախսումները, ինչպես նաև արտադրամասի կառավարման և վարչական ծախսումները: Փոփոխուն արտադրական վերադիր ծախսումները արտադրության այնպիսի անուղղակի ծախսումներն են, որոնք ուղղակիորեն կամ համարյա ուղղակիորեն փոփոխվում են արտադրության ծավալին համամասնորեն, ինչպես օրինակ՝ նյութերի և աշխատուժի գծով անուղղակի ծախսումները:

Հաստատուն արտադրական վերադիր ծախսումները մշակման ծախսումների վրա բաշխվում են՝ ելնելով արտադրական հզորությունների նորմալ մակարդակից: Հզորությունների նորմալ մակարդակը արտադրության սպասվելիք ծավալն է, որին նորմալ հանգամանքների դեպքում կարելի է հասնել միջինը մի քանի ժամանակաշրջանների կամ սեզոնների ընթացքում՝ հաշվի առնելով պլանավորված շահագործման արդյունքում հզորությունների կորուստը: Արտադրության փաստացի մակարդակը կարող է օգտագործվել, եթե այն մոտավորապես համապատասխանում է նորմալ մակարդակին: Յուրաքանչյուր միավոր արտադրանքի վրա բաշխվող հաստատուն արտադրական վերադիր ծախսումների գումարը չի ավելանում ցածր արտադրողականության կամ արտադրության պարապուրդի հետևանքով: Զբաղված վերադիր ծախսումները ճանաչվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակաշրջանում: Արտադրության ծավալների անսովոր բարձր լինելու ժամանակաշրջաններում յուրաքանչյուր միավոր արտադրանքի վրա բաշխվող հաստատուն արտադրական վերադիր ծախսումների գումարը նվազեցվում է այնպես, որ պաշարները չչափվեն ինքնարժեքից բարձր: Փոփոխուն արտադրական վերադիր ծախսումները յուրաքանչյուր միավոր արտադրանքի վրա բաշխվում են արտադրական հզորությունների փաստացի օգտագործման հիման վրա:

Պաշարների ինքնարժեքի մեջ չեն ներառվում և դրանց կատարման ժամանակաշրջանում ծախս ճանաչվող ծախսումները՝

ա) գերնորմատիվային ծախսումները՝ կապված նյութերի, աշխատուժի և արտադրական այլ ծախսումների գերաճախսի հետ.

բ) պահպանման ծախսումները, բացառությամբ եթե դրանք անհրաժեշտ են արտադրության գործընթացում՝ նախքան հաջորդ արտադրական փուլին անցնելը.

գ) վարչական վերադիր ծախսումները, որոնք կապված չեն պաշարները ներկա գտնվելու վայր հասցնելու կամ պատշաճ վիճակի բերելու հետ.

դ) վաճառքի ծախսումները:

Փոխադարձ փոխարինելի հանդիսացող պաշարների ինքնարժեքը որոշվում է՝ կիրառելով «Միջին կշված արժեքի» բանաձևը:

3.4. Պետական շնորհներ

Պետական շնորհները կազմակերպությանը ռեսուրսների փոխանցման տեսքով պետության (այսինքն՝ կառավարության, կառավարական գործակալությունների և նմանատիպ տեղական, ազգային կամ միջազգային մարմինների) կողմից տրամադրվող օգնություններն են՝ կազմակերպության գործառնական գործունեությանը վերաբերող որոշակի պայմաններին անցյալում կամ ապագայում համապատասխանության դիմաց:

Ակտիվներին վերաբերող շնորհները պետական շնորհներ են, որոնց հիմնական պայմանը երկարաժամկետ ակտիվների գնումը, կառուցումը կամ որևէ այլ կերպ ձեռք բերելն է: Երկրորդական պայմաններ նույնպես կարող են կցվել՝ սահմանափակելով ակտիվների տեսակը կամ վայրը կամ ժամանակաշրջանները, որոնց ընթացքում դրանք պետք է ձեռք բերվեն կամ պահվեն:

Պետական շնորհները, ներառյալ իրական արժեքով չափվող ոչ դրամային շնորհները, չեն ճանաչվում, քանի դեռ չկա հիմնավոր հավաստիացում, որ.

- ա) կազմակերպությունը բավարարելու է դրանց կցված պայմանները. և
- բ) շնորհները ստացվելու են:

Պետական շնորհները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում սխտեմատիկ հիմունքով այն ժամանակաշրջանների ընթացքում, երբ կազմակերպությունը որպես ծախս է ճանաչում դրանց համապատասխան ծախսումները, որոնց փոխհատուցման համար նախատեսված են շնորհները: Մաշվող (ամորտիզացվող) ակտիվներին վերաբերող շնորհները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում այն ժամանակաշրջանների ընթացքում և այն համամասնություններով, որոնք համապատասխանում են այդ ակտիվների մաշվածության ծախսերի ճանաչմանը: Չմաշվող (չամորտիզացվող) ակտիվներին վերաբերող շնորհները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում այն ժամանակաշրջաններում, որոնց ընթացքում տեղի են ունեցել դրանց կցված պարտականությունների կատարման հետ կապված ծախսումները:

Պետական շնորհը, որը ստացման ենթակա է դառնում՝ ի հատուցում արդեն կրած ծախսերի կամ վնասների, կամ որի նպատակն է կազմակերպությանը տրամադրել անհետաձգելի ֆինանսական օգնություն՝ առանց դրա հետ կապված հետագա ծախսումների, ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում այն հաշվետու ժամանակաշրջանում, երբ այն դառնում է ստացման ենթակա:

Ակտիվներին վերաբերող պետական շնորհները, ներառյալ իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային շնորհները, ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվում են՝ շնորհը գրանցելով որպես հետաձգված եկամուտ՝ պարտավորությունների կազմում: Եկամուտներին վերաբերող ճանաչված շնորհները նույնպես, մինչև դրանց եկամուտ ճանաչելը համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվում են որպես հետաձգված եկամուտ՝ պարտավորությունների կազմում:

Երբ փոխառությունները տրամադրվում են կառավարության կամ պետական կամ միջազգային այլ կազմակերպությունների կողմից անտոկոս կամ շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, դրա ազդեցությունը (այսինքն՝ ստացված փոխառության անվանական գումարի և «Ֆինանսական գործիքներ. ճանաչումը և չափումը» ՀՀՄՄ 39-ի համապատասխան այդ փոխառության սկզբնական չափման գումարի միջև տարբերությունը) ներկայացվում է որպես պետական շնորհ:

3.5. Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ

3.5.1. Սկզբնական ճանաչումը և չափումը

Կազմակերպությունը ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ:

Սկզբնական ճանաչման պահին «իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափվում է իր իրական արժեքով, իսկ մնացած բոլոր ֆինանսական ակտիվները կամ ֆինանսական պարտավորությունները՝ իրական արժեքով՝ գումարած տվյալ ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը ուղղակիորեն վերագրելի գործարքի հետ կապված ծախսումները:

Նախորդ կետի համաձայն՝ սկզբնական ճանաչման պահին անտոկոս կամ շուկայականից ցածր տոկոսով տրամադրված կամ ստացած փոխառությունները, երկարաժամկետ դեբիտորական կամ կրեդիտորական պարտքերը չափվում են ոչ թե անվանական արժեքով, ոչ թե այդ պահին տրված կամ ստացված հատուցման չափով, այլ իրական արժեքով, որը որոշվում է դրանց գծով պայմանագրային ապագա դրամական հոսքերը զեղչելով՝ կիրառելով համապատասխան ժամկետայնության և ռիսկայնության գործիքների համար գերակշռող շուկայական տոկոսադրույքները:

Նախորդ կետի համաձայն սկզբնական չափման համար որոշված իրական արժեքի և տրված կամ ստացված հատուցման միջև տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ, երբ դա՝

ա) պետական շնորհի մաս է կազմում, որի դեպքում կիրառվում են ՀՀՄՍ 20-ով սահմանված մոտեցումները,

բ) Կազմակերպության սեփականատերերի հետ գործարքի (որոնցում նրանք գործում են որպես սեփականատեր իրենց կարգավիճակով) արդյունք է, որի դեպքում այդ տարբերությունը ճանաչվում է սեփական կապիտալում:

3.5.2. Ապաճանաչումը

Կազմակերպությունը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը այն և միայն այն դեպքում, երբ՝

ա) ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը (լրանում է ուժի մեջ լինելու ժամկետը). կամ

բ) այն փոխանցում է ֆինանսական ակտիվը, և փոխանցումը ստորև շարադրվածին համապատասխան որակվում է որպես ապաճանաչման պայմանները բավարարող:

Կազմակերպությունը փոխանցում է ֆինանսական ակտիվը այն և միայն այն դեպքում, երբ այն՝

ա) փոխանցում է ֆինանսական ակտիվից դրամական միջոցների հոսքերի ստացման պայմանագրային իրավունքները. կամ

բ) պահպանում է ֆինանսական ակտիվից դրամական միջոցների հոսքերի ստացման պայմանագրային իրավունքները, սակայն ստանձնում է այդ դրամական միջոցների հոսքերը մեկ կամ ավելի ստացողների (վերջնական ստացողներ) վճարելու պայմանագրային պարտականություն՝ ըստ համաձայնության, որը համապատասխանում է հետևյալ երեք պայմաններին.

բ1) կազմակերպությունը պարտականություն չունի գումարներ վճարելու վերջնական ստացողներին, եթե այն չի հավաքագրում համարժեք գումարներ սկզբնական ակտիվից: Կազմակերպության կողմից մայր գումարի և շուկայական տոկոսադրույքով հաշվեգրված տոկոսի ամբողջությամբ հետ ստանալու իրավունքով տրված կարճաժամկետ կանխավճարները չեն խախտում այս պայմանը:

բ2) փոխանցման պայմանագրի պայմաններով՝ կազմակերպությանը արգելվում է վաճառել կամ գրավադրել սկզբնական ակտիվը, բացառությամբ վերջնական ստացողների մոտ գրավադրման՝ որպես դրամական միջոցների հոսքերը նրանց վճարելու պարտականության դիմաց ապահովում:

բ3) կազմակերպությունը պարտականություն ունի վերջնական ստացողների անունից՝ առանց էական ուշացման փոխանցել իր կողմից հավաքագրված ցանկացած դրամական միջոցների հոսքեր: Ի լրումն՝ կազմակերպությունն այդպիսի դրամական միջոցների հոսքերը վերաներդնելու իրավունք չունի, բացառությամբ դրամական միջոցներում և դրանց համարժեքներում ներդրումների, որոնք կատարվում են վերջնահաշվարկի այն կարճ ժամանակահատվածի ընթացքում, որը ընկնում է հավաքագրման ամսաթվի և վերջնական ստացողներին պահանջվող փոխանցման ամսաթվի միջև, և երբ նման ներդրումներից վաստակած տոկոսները փոխանցվում են վերջնական ստացողներին:

Կազմակերպությունը ապաճանաչում է փոխանցված ֆինանսական ակտիվը, եթե՝

ա) փոխանցվել են նաև ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ

բ) ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները ոչ փոխանցվել, ոչ էլ պահպանվել են, սակայն Կազմակերպությունը չի պահպանել ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը:

Փոխանցման ընթացքում առաջացած կամ պահպանված որևէ իրավունք և պարտականությունն ճանաչվում է առանձին որպես ակտիվ կամ պարտավորություն:

Եթե կազմակերպությունը ոչ փոխանցում է, ոչ էլ պահպանում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, սակայն պահպանել է ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, ապա այն շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը՝ դրանում իր շարունակվող ներգրավվածության չափով:

Ֆինանսական պարտավորությունը (կամ ֆինանսական պարտավորության մի մասը) ապաճանաչվում է այն և միայն այն դեպքում, երբ այն մարվում է, այսինքն՝ երբ պայմանագրում նշված պարտականությունը կատարվում է կամ չեղյալ է համարվում, կամ ուժի մեջ լինելու ժամկետը լրանում է:

Գոյություն ունեցող փոխառուի և փոխատուի միջև նշանակալիորեն տարբերվող պայմաններով պարտքային գործիքների փոխանակումը պետք է հաշվառվի որպես սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մարում և նոր ֆինանսական պարտավորության ճանաչում: Նմանապես, գոյություն ունեցող ֆինանսական պարտավորության կամ դրա մի մասի պայմանների նշանակալի վերափոխումը (անկախ այն բանից, արդյոք այն վերագրելի է փոխառուի ֆինանսական դժվարություններին) պետք է հաշվառվի որպես սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մարում և նոր ֆինանսական պարտավորության ճանաչում:

Մարված կամ այլ կողմի փոխանցված ֆինանսական պարտավորության (կամ ֆինանսական պարտավորության մի մասի) հաշվեկշռային արժեքի և վճարված հատուցման (ներառյալ փոխանցված

ցանկացած ոչ դրամական ակտիվները կամ ստանձնած պարտավորությունները) միջև տարբերությունը պետք է ճանաչվի շահույթում կամ վնասում:

3.5.3. Հետագա չափումը

Սկզբնական ճանաչումից հետո այլ կազմակերպությունների բաժնային գործիքներում (բաժնետոմսերում) ներդրումները, որոնք Կազմակերպությանը այդ կազմակերպությունների նկատմամբ տալիս են նշանակալի ազդեցության, վերահսկողության կամ համատեղ վերահսկողություն, Կազմակերպության առանձին ֆինանսական հաշվետվություններում չափվում են ինքնարժեքով (սկզբնական արժեքով): Նման իրավունք (ազդեցություն) չապահովող ներդրումները բաժնային գործիքներում, ներառյալ՝ այդպիսի գործիքների հետ կապված ածանցյալները, չափվում են իրական արժեքով, բացառությամբ այն գործիքների, որոնք գործող շուկայում չունեն գնանշված շուկայական գին, և որոնց իրական արժեքը չի կարող արժանահավատորեն չափվել: Այդպիսիք չափվում են սկզբնական արժեքով:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները, տրամադրած և ստացած փոխառությունները, դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերը չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

«Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվներն ու ֆինանսական պարտավորությունները, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի (ՎՀՄ) ֆինանսական ակտիվները (բացառությամբ բաժնային գործիքների, որոնք գործող շուկայում չունեն գնանշված շուկայական գին, և որոնց իրական արժեքը չի կարող արժանահավատորեն չափվել, ինչպես նաև այդպիսի բաժնային գործիքների հետ կապված ածանցյալ գործիքներ) սկզբնական ճանաչումից հետո չափվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքի փոփոխություններից օգուտը կամ կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ ստորև նշվածի:

ՎՀՄ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից օգուտը կամ կորուստը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ այդ փոփոխության մեջ հեջավորված ռիսկին վերագրվող մասի, փոխարժեքային տարբերությունների, արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսի և բաժնային գործիքների գծով հայտարարված շահաբաժինների, որոնք ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում: ՎՀՄ ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման կամ արժեզրկման ժամանակ, նախկինում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված և սեփական կապիտալում կուտակված օգուտները կամ կորուստները որպես վերադասակարգման ճշգրտում հանվում են սեփական կապիտալից և ճանաչվում շահույթում կամ վնասում:

Արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում Կազմակերպությունը գնահատում է, թե արդյոք առկա է որևէ անկողմնակալ վկայություն, որ ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվների խումբը արժեզրկված է: Եթե գոյություն ունի որևէ նման վկայություն, ապա կազմակերպությունը պետք է որոշի արժեզրկումից կորստի գումարը:

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի արժեզրկման անկողմնակալ վկայությունը ներառում է ակտիվի տիրապետողին հայտնի դարձած դիտարկելի տվյալները կորստի հետևյալ դեպքերի վերաբերյալ՝

ա) թողարկողի կամ փոխառուի նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները.

բ) պայմանագրի խախտումը, օրինակ՝ տոկոսների կամ հիմնական գումարի չվճարումը կամ վճարման ուշացումը.

գ) փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների հետ կապված տնտեսական կամ իրավական պատճառներով, փոխառուի կողմից փոխառուին զիջումների տրամադրումը, որը փոխատուն այլապես չէր նախատեսի.

դ) փոխառուի հավանական սնանկացումը կամ այլ ֆինանսական վերակազմավորում.

ե) ֆինանսական դժվարությունների հետևանքով այդ ֆինանսական ակտիվի համար գործող շուկայի վերացումը. կամ

զ) դիտարկելի տվյալներ՝ այն մասին վկայող, որ ֆինանսական ակտիվների խմբի գծով, դրանց սկզբնական ճանաչումից հետո, առկա է գնահատված ապագա դրամական միջոցների հոսքերի չափելի նվազում, թեև դեռևս հնարավոր չէ որոշել այդ նվազումը խմբի առանձին ֆինանսական ակտիվների գծով, ներառյալ՝

զ1) խմբում փոխառուների վճարումների կարգավիճակի բացասական փոփոխությունները (օրինակ՝ վճարումների ուշացումների թվի ավելացումը կամ վարկային քարտերով փոխառուների թվի ավելացումը, որոնք հասել են իրենց պարտքային սահմանաչափին և կատարում են նվազագույն ամսական վճարում). կամ

զ2) ազգային կամ տեղական տնտեսական պայմանները, որոնք կոռելիացիայի մեջ են խմբի ակտիվների գծով ձախողումների հետ (օրինակ՝ փոխառուների աշխարհագրական շրջանում գործազրկության մակարդակի աճը, համապատասխան շրջանում հիպոտեկային անշարժ գույքի գների նվազումը, նավթի գնի նվազումը նավթարտադրողներին տրամադրած փոխառության գծով ակտիվների դեպքում, կամ արդյունաբերության ճյուղի պայմանների բացասական փոփոխությունները, որոնք ազդում են խմբի փոխառուների վրա):

Գործող շուկայի վերանալն այն պատճառով, որ կազմակերպության ֆինանսական գործիքները այլևս չեն շրջանառվում բաց շուկայում, դեռևս արժեզրկման վկայություն չէ: Կազմակերպության պարտքային վարկանիշի իջեցումը, որպես այդպիսին, արժեզրկման վկայություն չէ՝ չնայած այն կարող է հանդիսանալ արժեզրկման վկայություն՝ դիտարկվելով այլ առկա տեղեկատվության հետ մեկտեղ: Ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքի նվազումը իր սկզբնական արժեքից կամ ամորտիզացված արժեքից ցածր պարտադիր չէ, որ հանդիսանա արժեզրկման վկայություն (օրինակ՝ պարտքային գործիքում ներդրման իրական արժեքի նվազումը, որն անտիսկ տոկոսադրույքի աճի արդյունք է):

Արժեզրկման անկողմնակալ վկայության առկայության դեպքում արժեզրկումից կորստի գումարը չափվում է որպես ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և գնահատված ապագա դրամական միջոցների հոսքերի ներկա արժեքի միջև տարբերություն (բացառելով ապագա պարտքային վնասները, որոնք դեռևս տեղի չեն ունեցել)՝ զեղչված ֆինանսական ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով (այսինքն՝ սկզբնական ճանաչման ժամանակ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքով): Սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույք չունեցող գործիքների դեպքում զեղչումն իրականացվում է համանման ֆինանսական ակտիվի համար ընթացիկ շուկայական հատույցադրույքով: Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ նվազեցնելով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը՝ օգտագործելով կարգավորող հաշիվ:

3.6. Հասույթ

Հասույթը չափվում է ստացված կամ ստացվելիք հատուցման իրական արժեքով:

Կազմակերպության հիմնական հասույթը գոյանում է ոսկերչական իրերի արտադրությունից և վաճառքից: Այլ հասույթները կարող են ներառել՝ ծառայությունների վաճառքից հասույթը, վարձակալությունից և տոկոսներից հասույթը: Կազմակերպության ակտիվների (նյութերի, հիմնական միջոցների) վաճառքից եկամուտը կամ օգուտը չի դասակարգվում որպես հասույթ:

Ոսկերչական արտադրանքի վաճառքից հասույթը չափվում է ամսական պարբերականությամբ՝ էլնելով տվյալ ամսա ընթացքում վաճառված արտադրանքի քանակից և որակից:

Տոկոսային հասույթը ճանաչվում է արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով:

Վարձակալությունից հասույթը ճանաչվում է գծային հիմունքով:

Երբ այլ ծառայությունների մատուցման գործարքի արդյունքը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել, գործարքից հասույթը ճանաչվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործարքի ավարտվածության աստիճանի հիման վրա: Գործարքի արդյունքը կարելի է արժանահավատորեն գնահատել, եթե բավարարվում են հետևյալ բոլոր պայմանները՝

ա) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հասույթի գումարը.

բ) հավանական է, որ գործարքի հետ կապված տնտեսական օգուտները կհոսեն դեպի կազմակերպություն.

գ) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործարքի ավարտվածության աստիճանը.

դ) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել գործարքի համար կատարված և գործարքն ավարտելու համար անհրաժեշտ ծախսումները:

Երբ ծառայությունների մատուցման գործարքի արդյունքը հնարավոր չէ արժանահավատորեն գնահատել, հասույթը ճանաչվում է միայն ճանաչված այն ծախսերի չափով, որոնք հավանական է, որ կփոխհատուցվեն:

3.7. Արտարժույթային գործարքներ և փոխարժեքային տարբերություններ

Արտարժույթ Ընկերության ֆունկցիոնալ արժույթից՝ ՀՀ դրամից, տարբեր ցանկացած այլ արժույթ է: Արտարժույթով գործարքը այնպիսի գործարք է, որը սահմանված է արտարժույթով, կամ որը պահանջում է արտարժույթով մարում:

Արտարժույթով գործարքը սկզբնապես ճանաչման պահին գրանցվում է ֆունկցիոնալ արժույթով՝ արտարժույթի գումարի նկատմամբ կիրառելով ֆունկցիոնալ արժույթի և արտարժույթի միջև գործարքի ամսաթվի դրությամբ առկա փոխանակման փոխարժեքը: Գործարքի ամսաթիվ է համարվում այն ամսաթիվը, երբ գործարքն առաջին անգամ որակվում է որպես ճանաչման ենթակա՝ ՖՀՄՄ-ների համաձայն: Գործնական նկատառումներից էլնելով՝ կարող է կիրառվել մի փոխարժեք, որը մոտավորապես հավասար է գործառնության ամսաթվի փոխանակման փոխարժեքին, օրինակ՝ շաբաթվա կամ ամսվա միջին փոխարժեքը կարող է կիրառվել միևնույն արտարժույթով կատարված բոլոր գործառնությունների համար, որոնք տեղի են ունեցել տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում, բացառությամբ, երբ փոխանակման փոխարժեքը տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում ենթարկվում է զգալի տատանումների:

Փոխարժեքային տարբերությունները, որոնք առաջանում են դրամային հոդվածների մարման արդյունքում կամ երբ դրամային հոդվածները հաշվետվության մեջ ներկայացվում են մի փոխարժեքով, որը տարբերվում է տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանում դրանց սկզբնական գրանցման կամ նախորդ ֆինանսական հաշվետվություններում գրանցման փոխարժեքից, ճանաչվում են որպես օգուտ կամ կորուստ այն ժամանակաշրջանում, որում դրանք առաջացել են:

3.8. Փոխառության ծախսումներ

Փոխառության ծախսումները, որոնք անմիջականորեն վերագրելի են որակավորվող ակտիվի ձեռքբերմանը, կառուցմանը կամ արտադրությանը, պետք է կապիտալացվեն՝ որպես այդ ակտիվի արժեքի մաս: Մնացած փոխառության ծախսումները ճանաչում են որպես ծախս այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում դրանք կատարվել (առաջացել) են:

3.9. Շահութահարկ

3.9.1. Եթե ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար արդեն վճարված գումարը գերազանցում է այդ ժամանակաշրջանների համար վճարման ենթակա գումարը, ապա գերազանցող մասը ճանաչվում է որպես ակտիվ:

3.9.2. Ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար ընթացիկ հարկային պարտավորությունները (ակտիվները) չափվում են այն գումարով, որն ակնկալվում է, որ կվճարվի բյուջե (կփոխհատուցվի բյուջեից)՝ կիրառելով հարկերի դրույքները (և հարկային օրենքները), որոնք ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ:

3.9.3. Հետաձգված հարկային պարտավորությունը ճանաչվում է բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար, բացառությամբ այն հետաձգված հարկային պարտավորությունների, որոնք առաջանում են՝

ա) գուղվիլից, եթե դրա ամորտիզացիան հարկային նպատակներով նվազեցման ենթակա չէ,

բ) ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական ճանաչումից՝ այնպիսի գործարքի ներքո, որը՝ ձեռնարկատիրական գործունեության միավորում չէ և այդ գործարքի պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական շահույթի, ոչ էլ հարկվող շահույթի (հարկային վնասի) վրա:

3.9.4. Հետաձգված հարկային ակտիվը ճանաչվում է, բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների համար այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող շահույթի ստացում, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը, բացառությամբ այն հետաձգված հարկային ակտիվների, որոնք առաջանում են՝ ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական ճանաչումից՝ այնպիսի գործարքի ներքո, որը ձեռնարկատիրական գործունեության միավորում չէ և այդ գործարքի պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական շահույթի, ոչ էլ հարկվող շահույթի (հարկային վնասի) վրա:

- 3.9.5. Առաջիկա ժամանակաշրջաններ փոխանցված չօգտագործված հարկային վնասների և չօգտագործված հարկային զեղչերի համար ճանաչվում է հետաձգված հարկային ակտիվ այն չափով, որ չափով հավանական է, որ Կազմակերպությունը ապագայում կունենա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել այդ չօգտագործված հարկային վնասները և չօգտագործված հարկային զեղչերը:
- 3.9.6. Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնք ակնկալվում է, որ կիրառման մեջ կլինեն ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային օրենքները), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ:
- 3.9.7. Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չեն զեղչվում:
- 3.9.8. Հետաձգված հարկային ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ստուգվում (վերանայվում) է: Կազմակերպությունը նվազեցնում է հետաձգված հարկային ակտիվի հաշվեկշռային արժեքն այն չափով, որքանով որ այլևս հավանական չէ, որ կստանա բավարար հարկվող շահույթ, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել: Ցանկացած այդպիսի նվազեցում պետք է վերականգնվի այն չափով, որքանով որ հավանական է դառնում բավարար հարկվող շահույթի ստացումը:
- 3.9.9. Ընթացիկ և հետաձգված հարկերը ճանաչվում են որպես եկամուտ կամ ծախս և ներառվում են տվյալ ժամանակաշրջանի շահույթի կամ վնասի մեջ, բացառությամբ հարկի այն մասի, որն առաջանում է՝
- ա) գործարքից կամ իրադարձությունից, որը նույն կամ մեկ այլ ժամանակաշրջանում ճանաչվում է շահույթից կամ վնասից դուրս՝ կա՛մ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, կա՛մ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում, կամ
 - բ) ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումից:
- 3.9.10. Ընթացիկ և հետաձգված հարկը ճանաչվում է շահույթից կամ վնասից դուրս, եթե հարկը վերաբերում է այն հոդվածներին, որոնք, նույն կամ մեկ այլ ժամանակաշրջանում, ճանաչված են շահույթից կամ վնասից դուրս: Հետևաբար, ընթացիկ և հետաձգված հարկերը, որոնք վերաբերում են այն հոդվածներին, որոնք, նույն կամ տարբեր ժամանակաշրջանում, ճանաչված են՝
- ա) այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում.

բ) ուղղակիորեն սեփական կապիտալում, ճանաչվում են ուղղակիորեն սեփական կապիտալում (օրինակ՝ չբաշխված շահույթի սկզբնական մնացորդի ճշգրտում, որն առաջանում է կա՛մ հետընթաց կիրառվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունից, կա՛մ սխալի ուղղումից):

3.9.11. Կազմակերպությունը ընթացիկ հարկային ակտիվները և ընթացիկ հարկային պարտավորությունները հաշվանցում է այն և միայն այն դեպքում, եթե՝

ա) ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք,

բ) մտադիր է՝ կամ հաշվարկն իրականացնել (ակտիվը կամ պարտավորությունը մարել) գուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

3.9.12. Կազմակերպությունը հետաձգված հարկային ակտիվը և հետաձգված հարկային պարտավորությունը հաշվանցում է այն և միայն այն դեպքում, եթե՝

ա) ունի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք հաշվանցելու ընթացիկ հարկային ակտիվները ընթացիկ հարկային պարտավորությունների դիմաց,

բ) հետաձգված հարկային ակտիվը և հետաձգված հարկային պարտավորությունը վերաբերվում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից նույն հարկատուից:

3.10. Պահուստներ, պայմանական պարտավորություններ և ակտիվներ

Պահուստը անորոշ գումարով կամ ժամկետով պարտավորությունն է: Պահուստ ճանաչվում է, երբ որպես անցյալ դեպքի արդյունք, Ընկերությունն ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն, որը կարող է արժանահավատորեն գնահատվել, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը կատարելու համար կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Պահուստը չափվում է ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի զեղչմամբ՝ օգտագործելով մինչև հարկումը այնպիսի դրույք, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի և տվյալ պարտավորությանը հատուկ ռիսկերի ընթացիկ շուկայական գնահատականը: Ժամանակ անցնելուն զուգընթաց պահուստի գծով զեղչի հետպտույտը ճանաչվում է որպես ֆինանսական ծախս:

Այն պարտավորությունները և ակտիվները, որոնք չեն ճանաչվում, քանի որ դրանց գոյությունը հաստատվելու ապագա անորոշ դեպքի, տեղի ունենալով կամ չունենալով, որոնք ամբողջովին չեն վերահսկվում կազմակերպության կողմից համարվում են պայմանական: Պայմանական պարտավորություն է համարվում նաև ներկա պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, որը, չի ճանաչվում այն պատճառով, որ կամ հավանական չէ այդ պարտականությունը մարելու համար տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք պահանջվելը, կամ էլ պարտականության գումարը չի կարող բավարար արժանահավատությամբ չափվել:

3.11. Աշխատակիցների հատուցումներ

Աշխատակիցների հատուցումները ներառում են՝

- a. Աշխատավարձը
- b. սոցիալական ապահովության վճարները,
- c. կարճաժամկետ փոխհատուցելի բացակայությունները, ինչպիսին է վճարովի տարեկան արձակուրդը,
- d. պարգևավճարները:

Աշխատակիցների հատուցումների այն գումարը, որն ակնկալվում է վճարել հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում աշխատակիցներից ստացված ծառայության դիմաց, ճանաչվում է՝

ա) որպես պարտավորություն (հաշվեգրված ծախս)՝ արդեն վճարված գումարները հանելուց հետո, և բ) որպես ծախս, բացառությամբ, երբ որևէ ստանդարտով պահանջվում կամ թույլատրվում է այդ հատուցումների ներառումը որևէ ակտիվի ինքնարժեքի (սկզբնական արժեքի) մեջ: Եթե արդեն վճարված գումարը գերազանցում է հատուցումների գումարը, ապա Ընկերությունն այդ գերազանցումը ճանաչում է որպես ակտիվ (կանխավճարված ծախս) այնքանով, որքանով այդ կանխավճարը կհանգեցնի, օրինակ, ապագա վճարումների նվազման կամ դրամական միջոցների վերադարձի:

Ընկերությունը աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների գծով ակնկալվող ծախսումը, կուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների ձևով (ինչպիսին է վճարովի ամենամյա արձակուրդը) ճանաչում է, երբ աշխատակիցները մատուցում են ծառայություն, որը ավելացնում է ապագա փոխհատուցելի բացակայությունների նրանց իրավունքը: Կուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների գծով ակնկալվող ծախսումը չափվում է այն լրացուցիչ գումարով, որն Ընկերությունն ակնկալում է վճարել որպես հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ կուտակված չօգտագործված իրավունքների արդյունք:

Ընկերությունը պարգևավճարների գծով ակնկալվող ծախսումը ճանաչում, երբ՝

ա) այն ունի այդպիսի վճարումներ կատարելու ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք և

բ) պարտականությունը կարող է արժանահավատորեն գնահատվել: Ներկա պարտականություն գոյություն ունի այն և միայն այն դեպքում, երբ Ընկերությունը վարման կատարումից խուսափելու որևէ իրատեսական հնարավորություն չունի:

4. Հիմնական միջոցներ

	Շենք	Հողամաս	Մեքենա- սարքավորու- մներ և այլ գույք	Ընդամենը
<i>Արժեք</i>				
Մնացորդ առ 01.01.2011թ	571,970	1,297,500	172,858	2,042,328
Ավելացում	-	-	45	45
Ճշգրտում	-	-	760	760
Մնացորդ առ 01.10.2011թ	571,970	1,297,500	173,663	2,043,133
Մնացորդ առ 01.01.2012թ	571,970	1,297,500	173,192	2,042,662
Ավելացում	3,072	-	1,673	4,745
Ճշգրտում	-	-	(17)	(17)
Մնացորդ առ 01.10.2012թ	575,042	1,297,500	174,848	2,047,390
<i>Մաշվածություն</i>				
Մնացորդ առ 01.01.2011թ	(36,285)	-	(47,631)	(83,916)
9-ամիսվա մաշվածություն	(2,054)	-	(2,650)	(4,704)
Մնացորդ առ 01.10.2011թ	(38,339)	-	(50,281)	(88,620)
Մնացորդ առ 01.01.2012թ	(72,898)	-	(96,515)	(169,413)
Ճշգրտում	328	-	(2,599)	(2,271)
9-ամիսվա մաշվածություն	(27,214)	-	(37,790)	(65,004)
Մնացորդ առ 01.10.2012թ	(99,784)	-	(136,904)	(236,688)
<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>				
Առ 01.01.2011թ	535,685	1,297,500	125,227	1,958,412
Առ 01.10.2011թ	533,631	1,297,500	123,382	1,954,513
Առ 01.01.2012թ	499,072	1,297,500	76,677	1,873,249
Առ 01.10.2012թ	475,258	1,297,500	37,944	1,810,702

5. Անավարտ ոչ ընթացիկ նյութական ակտիվներ

	<u>30.09.2012</u>	<u>31.12.2011</u>
Կառուցման ընթացքում գտնվող շինություններ	14,004	14,004
Ընդամենը	<u>14,004</u>	<u>14,004</u>

6. Բաժնեմասնակցության մեթոդով հաշվառվող ներդրումներ

	<u>30.09.2012</u>	<u>31.12.2011</u>
Ընդամենը	<u>584</u>	<u>584</u>
	<u>584</u>	<u>584</u>

7. Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

(a) *Ճանաչված հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ*

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները կապված են ստորև նշվածների հետ.

Հազ. դրամ	Ակտիվներ		Պարտավորություններ		Զուտ ակտիվ (պարտավորություն)	
	<u>30.09.12թ</u>	<u>31.12.11թ</u>	<u>30.09.12թ</u>	<u>31.12.11թ</u>	<u>30.09.12թ</u>	<u>31.12.11թ</u>
Դ-տ պարտքերի արժեզրկումից կորուստ	8,209	-	-	-	8,209	-
Հիմնական միջոցներ	-	-	(209,176)	(223,419)	(209,176)	(223,419)
Ընթացիկ պահուստ	1,478	-			1478	-
Հարկային վնաս	81, 232				81,232	
Զուտ հարկային ակտիվներ (պարտավորություններ)	<u>90,919</u>	<u>-</u>	<u>(209,176)</u>	<u>(223,419)</u>	<u>(118,257)</u>	<u>(223,419)</u>

(a) Փոփոխություններ ժամանակավոր տարբերություններում տարվա ընթացքում

հազ. դրամ	31 Դեկտեմբերի 2011	Ճանաչված շահույթում կամ վնասում 2012-ի 9 ամիսների	Ճանաչված սեփական կապիտալում 2012-ի 9 ամիսների	30 Սեպտեմբերի 2012
Դ-տ պարտքերի	-	8,209	-	8,209
արժեզրկումից կորուստ				
Հիմնական միջոցներ	(223,419)	11,544	2,699	(209,176)
Ընթացիկ պահուստ	-	1,478		1,478
Հարկային վնաս	-	81, 232		81, 232
Ընդամենը	(223,419)	102,463	2,699	(118,257)
հազ. դրամ	31 Դեկտեմբերի 2010	Ճանաչված շահույթում կամ վնասում 2011-ին	Ճանաչված այլ համապարփակ եկամուտներում 2011-ին	31 Դեկտեմբերի 2011
Հիմնական միջոցներ	(239,100)	15,681	-	(223,419)
Ընդամենը	(239,100)	15,681	-	(223,419)

8. Պաշարներ

	30.09.2012	31.12.2011
Հումք և նյութեր	318,955	323,840
Ապրանքներ	321	321
Արտադրանք	506,329	529,306
Անավարտ արտադրություն	0	0
Այլ նյութեր	7,066	6,888
Ընդամենը	832,671	860,355

9. Տրված կանխավճարներ

	30.09.2012	31.12.2011
Ծառայությունների և հումք նյութերի համար	343	13,506
Ընդամենը	343	13,506

10. Ղեբիտորական պարտքեր վաճառքների գծով

	<u>30.09.2012</u>	<u>31.12.2011</u>
Վաճառքների գծով	1,787,759	1,798,318
Ընդամենը	<u>1,787,759</u>	<u>1,798,318</u>

30.09.2012թ դրությամբ առկա 1,789,306 հազ. դրամ ղեբիտորական պարտքերից 1,787,442 հազ.դրամ կամ 99.90 տոկոս պարտքը վերաբերում է <<Երևանի Ոսկերչական գործարան-1>> <<ԳՆՈՄՈՆ>> ԲԲԸ ընկերությանը:

11. Դրամական միջոցներ

	<u>30.09.2012</u>	<u>31.12.2011</u>
Ընթացիկ հաշիվ ՀՀ դրամով	2,658	42,731
Ընթացիկ հաշիվ արտարժույթով	2,610	2,592
Դրամարկդ	2.135	1,671
Ընդամենը	<u>7,403</u>	<u>46,994</u>

12. Այլ ակտիվներ

	<u>30.09.2012</u>	<u>31.12.2011</u>
Այլ եկամուտների գծով	1,748	29,927
Ընթացիկ ակտիվներ հետաձգված ԱԱՀ-ի գծով	14,469	11,101
Ընդամենը	<u>16,217</u>	<u>41,028</u>

13. Կանոնադրական կապիտալ

	<u>30.09.2012</u>	<u>31.12.2011</u>
	10,348,896	10,348,896
Ընդամենը	<u>10,348,896</u>	<u>10,348,896</u>

14. Կուտակված շահույթ (վնաս)

	<u>30.09.2012</u>	<u>31.12.2011</u>
	(6,316,652)	(6,211,947)
Ընդամենը	<u>(6,316,652)</u>	<u>(6,211,947)</u>

15. Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր

	<u>30.09.2012</u>	<u>31.12.2011</u>
Հումք նյութերի գծով	218,582	200,021
Ծառայությունների գծով	38,022	36,910
Այլ	887	153
Ընդամենը	<u>257,491</u>	<u>237,084</u>

30.09.2012թ դրությամբ առկա 257,491 հազ. դրամ կրեդիտորական պարտքերից 255,917 հազ.դրամ կամ 99,39 տոկոս պարտքը վերաբերում է «Երևանի Ոսկերչական գործարան-1» «ԳՆՈՄՈՆ» ԲԲԸ ընկերությանը:

Հարկերի գծով պարտավորություններ	<u>30.09.2012</u>	<u>31.12.2011</u>
Եկամտահարկ	710	
ԱԱՀ	-	
Հողի հարկ	-	281
Գույքահարկ	-	229
Պարտադրի սոց. ապահ. Վճար	1,005	1,235
Այլ վճարներ	-	13
Ընդամենը	<u>1,715</u>	<u>1,758</u>

16. Հասույթ

	<u>2012թ. 9-ամիս</u>	<u>2011թ. 9-ամիս</u>
Արտադրանքի վաճառքից	33,690	27,412
Ծառայության վաճառքից	2,137	4,292
Այլ եկամուտներ	0	0
Ընդամենը	<u>35,827</u>	<u>31,704</u>

17. Այլ եկամուտներ

	<u>2012թ. 9-ամիս</u>	<u>2011թ. 9-ամիս</u>
Ակտիվների վաճառքից	37,496	63.139
Վարձակալությունից	1,251	1.093
Այլ եկամուտներ`	21	534
Ընդամենը	<u>38,768</u>	<u>64,766</u>

18. Արտադրանքի և ծառայությունների հիքնարժեք

	<u>2012թ. 9-ամիս</u>	<u>2011թ. 9-ամիս</u>
Արտադրանքի հիքնարժեք	42,528	20,368

Ծառայությունների ինքնարժեք	118	361
Ընդամենը	42,646	20,729

19. Իրացման ծախսեր

	2012թ. 9-ամիս	2011թ. 9-ամիս
Աշխատավարձ և սոց ապահովագրություն	5,733	3,942
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	77	55
Փաթեթավորման, տարայավորման ծախսեր	696	581
Այլ	5,442	1,423
Ընդամենը	11,948	6,001

20. Վարչական ծախսեր

	2012թ. 9-ամիս	2011թ. 9-ամիս
Աշխատավարձ և սոց ապահովագրություն	66,947	59,287
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	46,885	5,382
Գործուղման և ներկայացուցչական ծախսեր	7,337	309
Փոստ և հեռահաղորդակցություն	2,784	2,221
Գրասենյակային և այլ ծախսեր	1,352	1,024
Աուդիտորական և խորհրդատվական ծախսեր	5,825	1,583
Բանկային ծառայությունների ծախսեր	176	3
Զփոխհատուցվող հարկերի գծով ծախս	568	746
Այլ	14,674	11,756
Ընդամենը	146,548	82,311

21. Այլ ծախսեր

	2012թ. 9-ամիս	2011թ. 9-ամիս
Ակտիվների վաճառքից ծախսեր	19,866	38,316
Այլ ծախսեր`	62,085	67,023
Ընդամենը	81,951	105,339

22. Ոչ գործառնական եկամուտներ և ծախսեր

	2012թ. 9-ամիս	2011թ. 9-ամիս
Փոխարժեքային տարբերությունից եկամուտներ	1,389	604
Փոխարժեքային տարբերությունից ծախսեր	(786)	(406)
Ընդամենը	603	198

23. Ոչ գործառնական եկամուտներ և ծախսեր

	<u>2012թ. 9-ամիս</u>	<u>2011թ. 9-ամիս</u>
Անհատույց տրված ակտիվների գծով ծախսեր`	(405)	(738)
Ընդամենը	<u>(405)</u>	<u>(738)</u>

24. Շահութահարկի գծով եկամուտ (ծախս)

	<u>2012թ. 9-ամիս</u>	<u>2011թ. 9-ամիս</u>
Ընթացիկ տարվա շահութահարկ	-	-
Նախորդ տարվա շահութահարկի ուղղում (ստուգմամբ հայտնաբերված)	-	-
Հետաձգված հարկի գծով (եկամուտ)	(102,464)	-
Ընդամենը	<u>(102,464)</u>	<u>-</u>

Ընկերության կիրառվող հարկի դրույքը 20% է (2010թ.` 20%):

Շահութահարկի փաստացի (գործող) տոկոսադրույքի համապատասխանեցում.

	<u>2012թ. 9-ամիս</u>	%	<u>2011թ. 9-ամիս</u>	%
Շահույթ մինչև հարկումը	(208,300)		(118,450)	
Շահութահարկ, հարկի կիրառվող դրույքով	102,464	20	-	20
	<u>(105,836)</u>		<u>(118,450)</u>	

25. Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Ընկերության կապակցված կողմերն են բաժնետերերը , ղեկավար անձինք և նրանց ընտանիքի անդամները:

Ընկերության ղեկավարությունը ստացել է հետևյալ հատուցումները`

հազ. դրամ	<u>2012թ. 9-ամիս</u>	<u>2011թ. 9-ամիս</u>
Աշխատանքի վարձատրություն	8,948	10,235
Սոցիալական ապահովության վճարներ	783	880
	<u>9,731</u>	<u>11,115</u>

26. Գրավադրված ակտիվներ

Ընկերությունը գրավադրված գույք չունի:

27. Ֆինանսական գործիքներ և ռիսկերի կառավարում

27.1. Ընդհանուր ակնարկ

Ընկերությունը ենթարկված է ֆինանսական գործիքների օգտագործումից առաջացող հետևյալ ռիսկերին՝

- պարտքային ռիսկ
- իրացվելիության ռիսկ
- շուկայական ռիսկ.

Սույն ծանոթագրությունում ներկայացվում է տեղեկատվություն՝ վերոնշյալ ռիսկերից յուրաքանչյուրին Ընկերության ենթարկվածության մասին, այդ ռիսկերը չափելու և կառավարելու գծով Ընկերության նպատակներն ու քաղաքականությունը: Հավելյալ թվային բացահայտումները ներառված են սույն ֆինանսական հաշվետվությունների տարբեր հատվածներում:

Ընկերության ռիսկերի կառավարման ռազմավարությանն ու ընթացակարգերի սահմանման ու վերահսկման ընդհանուր պատասխանատվությունը կրում է ղեկավարությունը:

Ընկերությունը, վերապատրաստումների, կառավարման ստանդարտների և ընթացակարգերի միջոցով ձգտում է ստեղծել կարգապահական և կառուցողական վերահսկողական միջավայր, որում բոլոր աշխատակիցները կհասկանան իրենց դերն ու պարտականությունները:

27.2. Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը այն ռիսկն է, որ Ընկերությունը ֆինանսական կորուստ կկրի, եթե պատվիրատուն կամ ֆինանսական գործիքի կոնտրագենտը չկատարի իր պայմանագրային պարտականությունները, և հիմնականում առաջանում է Ընկերության պատվիրատուներից ստացվելիք դեբիտորական պարտքերից:

Ընկերությունը չի ակնկալում, որ որևէ կոնտրագենտ չի կատարի իր պարտականությունները և վստահ է, որ ինքը ենթարկված չէ նշանակալի պարտքային ռիսկի:

Ընկերությունը իր ֆինանսական ակտիվների հետ կապված գրավ կամ այլ ապահովություն չի պահանջում:

Պարտքային ռիսկին ենթարկվածությունը

Ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը ներկայացնում է պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունը:

հազ. դրամ	30.09.2012	31.12.2011
Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր	1,803,976	1,828,253
Դրամական միջոցներ	7,403	46,994
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	0	0
Ընդամենը	1,811,379	1,875,247

27.3. Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկն այն ռիսկն է, որ Ընկերությունը դժվարություններ կունենա այն ֆինանսական պարտավորությունների հետ կապված իր պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվելու են դրամական միջոց կամ այլ ֆինանսական ակտիվ տրամադրելով: Իրացվելիության կառավարման հետ կապված Ընկերության մոտեցումն է՝ որքան հնարավոր է, ունենալ բավարար իրացվելի միջոցներ իր ֆինանսական պարտավորությունները ժամանակին կատարելու համար՝ ինչպես նորմալ, այնպես էլ լարված պայմաններում, առանց իր համբավը ռիսկի ենթարկելու և առանց անընդունելի վնասներ կրելու: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակով Ընկերությունը նաև սովորաբար օգտվում է օվերդրաֆտային հնարավորություններից:

27.4. Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, որ շուկայական գների փոփոխությունները, ինչպիսիք են արտարժույթի փոխարժեքները, տոկոսադրույքները, բաժնետոմսերի գները, կազդեն Ընկերության շահույթ կամ վնասի և ֆինանսական գործիքների արժեքների վրա: Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակն է շուկայական ռիսկին ենթարկվածությունը պահպանել ընդունելի սահմաններում՝ միաժամանակ օպտիմիզացնելով հատույցը: Ընկերությունը իր շուկայական ռիսկերը չի հեջավորում:

27.4.1. Արժույթային ռիսկ

Ընկերությունը ենթարկված է արտարժույթային ռիսկին արտարժույթային վարկերի և արտարժույթային դրամական մնացորդների գծով:

Արտարժույթային ռիսկին ենթարկվածությունը

Ընկերության ենթարկվածությունը արտարժույթային ռիսկին ներկայացված է ստորև՝ ըստ պայմանական (անվանական) գումարների:

	Արտարժույթ արտահայտված 30.09.2012	Արտարժույթ արտահայտված 31.12.2011
հազ. դրամ		
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	7,403	2,591
Կարճաժամկետ փոխառություններ	-	-
Զուտ ենթարկվածություն	7,403	2,591

Տարվա ընթացքում կիրառված միջին փոխարժեքներ:

Դրամով	Միջին փոխարժեքներ		Հաշվետու ամսաթվի փոխարժեք	
	30.09.2012	31.12.2011	30.09.2012	31.12.2011
1 Դոլար	408.58	372.46	406.25	385.77

27.4.2. Տոկոսադրույքային ռիսկ

Տոկոսադրույքների փոփոխություններն ազդում են ուղղակիորեն փոխառությունների և փոխատվությունների վրա՝ փոփոխելով դրանց իրական արժեքը (ֆիքսված տոկոսադրույքով գործիք) կամ դրանց ապագա դրամական հոսքերը (փոփոխական տոկոսադրույքով գործիք): Ղեկավարությունը չունի ֆորմալ քաղաքականություն՝ որոշելու, թե ընկերությունը ինչքանով պետք է ենթարկված լինի փոփոխական, և ինչքանով ֆիքսված դրույքներին: Այնուամենայնիվ, նոր փոխառությունների ձեռք բերման կամ տրամադրման դեպքում ղեկավարությունը օգտագործում է իր դատողությունը, որպեսզի որոշի, թե մինչև մարումն ընկած ակնկալվող ժամկետում Ընկերության համար ո՞րը կլինի առավել նպաստավոր՝ փոփոխական, թե ֆիքսված տոկոսադրույքը:

27.5. Իրական արժեքներ և հաշվեկշռային արժեքներ

Բոլոր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գնահատված իրական արժեքները հաշվարկվում են՝ դրամական հոսքերի գեղջման մեթոդով՝ հիմք ընդունելով գնահատված ապագա դրամական հոսքերը և նմանատիպ գործիքների համար գեղջման դրույքները հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Ղեկավարության կարծիքով ընկերության ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքները մոտավորապես հավասար են դրանց հաշվեկշռային արժեքներին:

Իրական արժեքների գնահատման նպատակն է ստանալ մոտավոր այն գումարը, որով ֆինանսական գործիքը կարող է փոխանակվել իրագել և պատրաստակամ և անկախ կողմերի միջև գործարքում: Այնուամենայնիվ, հաշվի առնելով անորոշությունները և սուբյեկտիվ դատողությունների օգտագործումը, իրական արժեքը չպետք է մեկնաբանվի որպես մի գումար, որը հնարավոր կլինի ստանալ ակտիվների անհապաղ վաճառքից կամ պարտավորությունների մարումից:

28. Պայմանական դեպքեր

Ապահովագրություն

Ապահովագրությունը ՀՀ-ում համեմատաբար նոր է և դեռ զարգացման փուլում է գտնվում, և ապահովագրության շատ ձևեր դեռ հասանելի չեն: Ընկերությունը ամբողջովին ապահովագրված չէ իր գործունեության ընդհատման կամ էական կրճատման, երրորդ անձանց հանդեպ հնարավոր պարտավորությունների գծով՝ կապված գույքային, բնապահպանական կամ առողջական վնասների հետ հնարավոր միջադեպերի արդյունքում: Քանի դեռ Ընկերությունը համապատասխան ապահովագրական պաշտպանություն ձեռք չի բերել, առկա է ռիսկ, որ որոշ ակտիվների վնասումը կամ պարտավորությունների առաջացումը կարող է էական բացասական ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

Հարկային անորոշություններ

Հարկային համակարգը ՀՀ-ում նույնպես համեմատաբար նոր է և աչքի է ընկնում օրենսդրական հաճախակի փոփոխություններով, պաշտոնական պարզաբանումներով, որոնք երբեմն անհստակ են, հակասական կամ տարբերակներով տեղիք տվող: Հարկային մարմինները կարող են ստուգել Ընկերության հարկային հաշվարկներն ու հայտարարագրերը և իրավունք ունեն տույժ-տուգանքներ նշանակելու:

Նշված հանգամանքները կարող են առաջացնել նշանակալի հարկային ռիսկեր: Ընկերության ղեկավարությունը վստահ է, որ իր հարկային պարտավորությունները հաշվարկել է պատշաճ կերպով՝ հիմնվելով ՀՀ հարկային օրենսդրության, հարկային հարաբերություններ կարգավորող այլ իրավական ակտերի՝ իր մեկնաբանության վրա:

Պատական գործեր

Ընկերության հանդեպ կամ ընկերության կողմից հարուցված դատական գործեր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ չկան:

Գլխավոր տնօրեն

Գլխավոր հաշվապահ

Գագիկ Կաֆյան

Ազատուհի Մակարյան